

Odezwa Wodza Niemiec do armii niemieckiej

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 1 stycznia 1943.

Z okazji Nowego Roku wydał Wódz Niemiec rozkaz dzienny do żołnierzy armii niemieckiej, w którym to rozkazie mówi się:

„Wy, moi żołnierze na froncie wschodnim, uratowaliście ubiegłej zimy Niemcy a nadto całą Europę, a wraz z wami owi żołnierze sprzymierzeńców niemieckich, którzy ramię przy ramieniu walczą wspólnie z Niemcami. Lecz podczas, gdy wy w tej bezgranicznej walce przeciwko siłom wroty i podstępom nieprzyjaciela trzymaliście uparcie i zaciebie front europejski na wschodzie, w kraju

odbywały się już przygotowania do podjęcia walki na wiosnę. Potężne wyniki osiągnięte w roku 1942, a chociaż walka ta w szczegółach jest i będzie ciężka i chociaż często pozornie szła sukcesów przechyla się na stronę przeciwnika, to jednak w końcu — o tym wy wiecie — jako rezultat ukaże się zwycięstwo Niemiec. Albowiem w tym roku jeszcze więcej aniżeli dawniej wykula nową broń ofensywną niemiecką. Co przygotowane wieloletnią pracą, zaczyna obrotowe w potężnym rytmie dawać rezultaty, aby wam, moi żołnierze, dostarczyć nie tylko lepszej, ale też jeszcze większej ilości broni i amunicji. Sami jako żołnierze macie bezwzględnie przewagę nad każdym z waszych nieprzyjaciół. Podczas gdy wy, moi żołnierze frontu wschodniego, dźwigaliście największe brzemie krwi a wraz z wami wszyscy pracujący mężczyźni i kobiety pomagający wam organizacyj, które same tak często muszą również chwycić za karabin i straszną maszynową to

równocześnie na wszystkich innych frontach żołnierze niemieccy spełniają swój obowiązek w najwyższym stopniu. Wyosnowy niemieckiej marynarki w tej walce są jedyni, jakie ma historia. Łodzie podwodne i flota nadwodna osiągnęły tego rodzaju rezultaty, których nieprzyjacielskiej służby wojennej i handlowej, że budowa nowych okrętów ani w przybliżeniu nie może ich wyrównać. Lotnictwo, jak to wy sami widzieliście, przeżywało i obserwowało w tak niezliczonych walkach w tej wojnie, daje w wszystkich swoich oddziałach najwyższe wysiłki. Lecz wy, żołnierze armii lądowej

wej i broni SS, którzy podlegacie bezpośrednio mnie osobiście, pozostajecie nadal tak jak poprzednio kręgosłupem całości tych potężnych zapasów. Wasze męstwo, wasza wierność, wasze poczucie obowiązku i wasza stałość stanowią podstawy ostatecznego zwycięstwa. Kiedy na początku nowego roku podejmujemy mocne postanowienie, pod żadnym warunkiem nie ustąpić naszym nieprzyjaciółom, lecz tak długo z nimi walczyć, aż naszym się stanie ostateczne zwycięstwo, to dzieje się to najpierw ze względu na pamięć naszych drogiej owarzyszy, którzy tylko dla tego

zyciostwa poświęcić musieli swe życie. Lecz dzieje się to także ze względu na naród niemiecki, jego teraźniejszość i przyszłość. Jakże zamiary mają przeciwnicy w stosunku do narodu niemieckiego, zapowiedziane zostało w licznych gazetach i przemówieniach publicznych. Co uczyniłyby z nami nieprzyjacieli na wschodzie na wypadek swego zwycięstwa, o tym wiecie wy sami. Co wobec tego zdecydowaliście się uczynić, o tym ci przeciwnicy dowiedzą się jeszcze sami. Oddając cześć pamięci naszych poległych na frontach, pamiętajmy jednak także o męstwie ludzi

w kraju. Są oni godni swoich żołnierzy. Wszelkie próby przeciwnika, jego bezecne ataki na kobiety i dzieci, stare zabytki kultury i spokojne domy mieszkalne nie zdemoralizowały narodu niemieckiego, naodwrot doprowadziły go do owej nienawiści, która potrzebna jest, aby móc tego rodzaju walkę prowadzić z widokami na sukces. Kiedy bowiem wegnano nas w tę wojnę, obce było dla nas zwłaszcza w stosunku do światowych nieprzyjaciół Niemiec uczucie nienawiści. Nie żądaliśmy od nich niczego, coby mogło ich ranić lub nawet obrażać, nie domagaliśmy

się niczego, co było ich własnością. Naszym jedynym życzeniem było żyć z nimi w zgodzie. Gdy Anglia i Francja wypowiedziały Niemcom wojnę, to żołnierze niemieccy walczyli po bohatersku i pomimo to jeszcze i wówczas naród niemiecki nie żywił jeszcze nienawiści. Dopiero ruiny niemieckich starych katedr, masa zabitych kobiet i dzieci, planowe ataki na szpitale niemieckie i t. d. — dopiero te fakty dopięły zmiany w nastawieniu umysłowym narodu niemieckiego. Teraz nauczyli Niemców nienawiści panowie

Roosevelt i Churchill. I dlatego ten naród niemiecki pracuje teraz na wsi i w mieście z zacisniętymi zębami i z jednym postanowieniem aby tym razem wojna ta tak się zakończyła, żeby na następne 100 lat odeszła wrogom Niemiec ponowna ochota do ich napadnięcia. Przed takim samym problemem stoją również i te narody, które związały swój los z losem Niemiec. Nie dajcie Boże, gdyby powiodło się spiskowi żydowsko-bolszewicko-kapitalistycznemu — wówczas Europa byłaby ostatecznie zgubiona. Lecz w niej leży i wasza własna ojczyzna, moi żołnierze, dla której teraz walczycie.

Rok 1943 może będzie ciężki, ale napewno nie cięższy od lat już ubiegłych. Skoro jednak dał nam Pan Bóg siłę do przetrwania zimy z 1941 na 1942 rok, to tym bardziej przetrwamy tę zimę i rok nadchodzący.

Lecz jedno jest pewne: w tej walce nie może być więcej żadnych kompromisów. To, czego potrzeba Europie i pozostałemu światu — to nie jest ten stan, w którym hieny żydowsko-kapitalistyczne mogą przeciwstawić się co każde 20 lub 25 lat odbudowie pokojowej, a przede wszystkim społecznej nowego świata, ale długi okres pokojowy niezamoczonego jego rozwoju.

Lecz Niemcy potrzebują przede wszystkim warunków do odbudowy narodowosocjalistycznej wspólnoty narodowej, która nie byłaby zagrożona od zewnątrz. Trudno wasze, moi żołnierze, nie będą nadaremne, gdy to państwo i reszta Europy posiadać będzie jednocześnie w granicach swej przetrzeni podstawy do zapewnienia mu wzwymienia i będzie dysponowało takimi surowcami, bez których obecnie nie jest do pomyslenia kultura ludzka.

Dopiero wówczas zaczną się wędrówki nowych pokoleń do mogił naszych zabitych kolegów dla złożenia dziękczynienia za ofiarę życia, poniesioną dla egzystencji ich potomków. Walcząc o ten cel życia i za wolność naszych narodów, a nie dla pieniędzy i interesów materialnych, wierzymy, że mamy prawo znowu prosić Pana Boga, tak jak w roku ubiegłym, o udzielenie swego błogosławieństwa i na rok nadchodzący.

40.000 Hindusów zginęło od trąby powietrznej

BANGKOK. (DNB). Przywódca Hindusów Pandit Malaviya w odezwie zwracającej do składania ofiar powiada, że w dniu 18 października podczas strasznej trąby powietrznej w Bengalu zginęło 40.000 Hindusów. Powstała ona w Zatoce Bengalskiej i posunęła się w głąb kraju, niszcząc znaczny obszar tej prowincji. Według danych rządu bengalskiego, w jednym tylko mieście Minapur na zachód od Kalkuty naliczono

wschodnim wybrzeżu Anglii. Niemieckie siły zbrojne marynarki nadwodnej zatopiły na wszystkich morzach w ciągu kilkumiesięcznych walk 21 okrętów handlowych nieprzyjacielskich o ogólnej pojemności 187000 ton rej. brutto. Sukcesy te jeszcze nie były podawane do wiadomości.

Wskutek działań bojowych marynarki wojennej zatopiono w grudniu 1942 — 78 okrętów o pojemności 447800 ton rej. br. w tym 72 okręty o pojemności 431300 t. rej. br. zatopiły łodzie podwodne. Włączając sukcesy niemieckiej marynarki wojennej, podane wczoraj, wyniki zatopień, zanotowane w ciągu grudnia wynoszą 109 okrętów handlowych o 634800 t. rej. br. Marynarka wojenna uszkodziła poza tym 10 okrętów, a eskadry lotnicze — 18 okrętów. Spośród okrętów wojennych zatopiły w grudniu siły morskie podwodne i nadwodne łącznie: — jeden krążownik, 9 kontrtorpedowców, 1 korwetę, 2 łodzie podwodne i 1 statek ochronny, a broń powietrzna — jeden kontrtorpedowiec i jedną łódź konwojową.

W ciągu 1942 siły zbrojne niemieckie zatopiły ogółem z floty handlowej anglo-amerykańskiej: w wyniku działań marynarki wojennej 1283 okrętów handlowych o pojemności 7955000 t. rej. br., z czego łodzie podwodne zatopiły 1200 okrętów o 7586500 t. rej. br. Eskadry lotnicze zatopiły 167 okrętów handlowych o równo 985.000 t. rej. br. pojemności.

W ten sposób marynarka wojenna oraz lotnictwo razem zniszczyły za rok ubiegły 8940000 t. rej. br. Poza tym uszkodziła marynarka wojenna 149 okrętów, zaś lotnictwo — 301 okrętów. Należy spodziewać się zupełnego unieruchomienia części tych okre-

portowych Bone. Samoloty, towarzyszące tej eskadrze, zestrzeliły nad obszarem Tunisu 7 samolotów nieprzyjacielskich, tracąc przy tym jedną własną maszynę. Artyleria przedwlotnicza zestrzeliła jeszcze jeden samolot.

Niemieckie samoloty bojowe w ciągu dnia bombardowały zakłady na wschodnim wybrzeżu Anglii.

W dn. 31 grudnia zaatakowały niemieckie siły morskie przy wyspach Niedźwiedzych na Morzu Lodowatym Północnym pewną eskadrę brytyjskich okrętów wojennych, składającą się z krążowników i kontrtorpedowców, która ochraniała pewną karawanę statków. W wyniku 10 godzinnej walki krążowniki niemieckie uszkodziły ogniem artylerii kilka krążowników i kontrtorpedowców nieprzyjacielskich oraz statków handlowych. Obserwację wyniku bitwy utrudniały niepomyślne warunki atmosferyczne. Kontorpedowiec niemiecki zatopił także sam statek nieprzyjacielski, uszkodzony w walce. Pewna łódź podwodna niemiecka storpedowała 4 parowce karawany statków, lecz nie była w stanie dalej obserwować ich zatonięcia wskutek przebiegu bitwy. Jeden kontrtorpedowiec niemiecki nie powrócił po bitwie do swej bazy.

Projekty angielskie wobec Afryki Północnej

SZTOKHOLM. Artykuł wstępny londyńskiej gazety „Star” podaje, że prawdopodobnie odbędzie się mianowanie stałego angielskiego ministra w Afryce Północnej w związku ze „zmienioną sytuacją” od czasu śmierci Darlana. Przypuszczają, że Churchill zajął się tą sprawą podczas swego wyjazdu. Wiadomość ta, rozposzczyniana przez Reutera, nie zawiera żadnych uwag co do ustosunkowania się Waszyngtonu w tej sprawie.

SZTOKHOLM. Jak wynika

już w dniu 3 grudnia zapowiedziano w Waszyngtonie utworzenie urzędu Stanów Zjednoczonych dla obcych posiadłości w granicach departamentu stanu. Nowy ten urząd ma objąć wszelkie sprawy, po za sprawami wojskowymi, wynikające z okupowania innych krajów przez wojsko Stanów Zjednoczonych. Kierownikiem tego nowego urzędu zostają mianowany byli wydawca dziennika i sekretarz departamentu rolnictwa,

został mianowany sekretarzem departamentu rolnictwa,

został mianowany sekretarzem departamentu rolnictwa,

Wspaniały bilans niemieckiej wojny morskiej w r. 1942

Zniszczono 8,940.000 TRB i uszkodzono 450 okrętów

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 2 stycznia 1943 r.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje

We wschodniej części Kaukazu silne oddziały piechoty i czołgów przeciwnika usiłowały przełamać linie niemieckie. Wszystkie ataki odparto ze stratami dla przeciwnika, niszcząc przy tym 29 czołgów.

Również w obszarze Donu załamały się w ciężkich walkach ponowne ataki nieprzyjacielskie. Pomyślne kontrataki oddziałów niemieckich odrzuciły wroga, rozbiły pewną brygadę pancerną, niszcząc przy tym 39 wozów pancernych i 14 dział.

Załoga bazy Wielkie Łuki odparła w zaciętej obronie nieustannie ponawiane ataki sowieckie. W okolicy Rżewa w okresie od 25 listopada do 31 grudnia 1942 r. wzięto 8.500 jeńców, zniszczono zdobyto lub unieruchomiono 1.910 wozów pancernych oraz zdobyto lub zniszczono 582 działa.

Ataki nieprzyjacielskie na południowy wschód od jeziora Ilmeń załamały się w ogniu odpierającym oddziałów niemieckich. Bolszewicy utracili przy tym 12 wozów pancernych.

Na froncie Morza Lodowatego bojowe samoloty pikujące ce oraz niszczycielskie bombardowały urządzenia kolei murmańskiej oraz miejsca postoju oddziałów na zachód od zatoki Kandałaksza.

Eskadry szybkich niemieckich samolotów bojowych w Afryce Północnej podczas nie spodziewanych głębokich nalotów zniszczyły liczne samochody. Towarzyszące bombowcom niemieckim samoloty myśliwskie zestrzeliły 3 nieprzyjacielskie samoloty bez strat własnych.

W Tunisie odbywały się pomyślne działania bojowe na niewielkiej przestrzeni. Około Bone niemieckie eskadry lotnicze trafiły bombami ciężkiego kalibru w jeden krążownik i dwa okręty handlowe. Wiel-

kie okręty handlowe zostały uszkodzone.

Wielkie okręty handlowe zostały uszkodzone.

KALKUTA — SZANGHAJEM INDYJ

Jak się przedstawia sprawa zaopatrywania miasta w mleko

Z działalności organizacji gospodarczej „Pienocentras“

Jak wiadomo mieszkańcy miasta Włna są zaopatrywaną w mleko za pośrednictwem „Pienocentrasu“. Od dział wileński tej organizacji gospodarczej posiada na terenie miasta 16 sklepów, przy pomocy których dokonuje sprzedaży mleka i innych artykułów nabałowych na kartki. Jednocześnie w tych sklepach są sprzedawane różne inne artykuły spożywcze, przeznaczone dla dzieci, sprzedaż których jest dokonywana na podstawie kuponów z kart mlecznych.

Oprócz sklepów „Pienocentras“ jako instytucja, której zostało powierzone przeprowadzenie skupu nabału w ramach dostaw obywatelskich od rolników, posiada w okręgu wileńskim odpowiednią sieć punktów skupu, zlewni mleka i mleczarni. W Włnie znajduje się przy ul. Pakalusz (Podgórzej) centralna mleczarnia, nowoczesnie urządzona, o zdolności przetwórczej do 30.000 litrów mleka dziennie. Do tej mleczarni zostało przydzielonych 77 zlewni mleka znajdujących się na terenie pow. wileńskiego, trockiego i ejszyskiego. Dowóz mleka z tych miejscowości odbywa się ciężarówkami.

W całym okręgu wileńskim „Pienocentras“ posiada 38 mleczarni rejonowych, z których 22 znajdują się w powiatach świrskim i oszmiańskim. Mleczarnie te mają ponad 600 zlewni mleka. Oprócz tego „Pienocentras“ posiada na tym terenie 100 punktów skupu jaj. Przez utrzymywanie tej sieci zlewni i punktów skupu „Pienocentras“ wypełnia swe zadanie stworzenia jaknajdogodniejszych warunków celem należytego wykonywania przez rolników obowiązku dostaw.

Obecnie jest niezmiernie aktualną sprawą niedostatecznego zaopatrywania miasta w mleko. Włno w okresie przedwojennym zużywało od 25 do 30 tys. litr. mleka dziennie.

Obecnie, w okresie wojennym, gdy mleko otrzymują tylko dzieci, chorzy, kobiety ciężarne i szpitale, zapotrzebowanie wynosi tylko 10.500 litr. dziennie. Na pokrycie tej ilości mogłoby z powodzeniem wystarczyć powiat wileński, w którym znajduje się 24.500 gospodarstw z 22.000 dojnych krów, przy czym ich właściciele w myśl obowiązujących zarządzeń ma. dostarczają około 19.500 litr. mleka dziennie. Niestety dostawy mleka tak wyglądają tylko na papierze. W roku ubiegłym dostarczono z tej normy przeciętnie tylko po 5.400 litr. dziennie, przy czym w wielu wypadkach mleko było bardzo niskiej jakości.

Jak wynika z tego, odpowiedzialność za niedostateczne zaopatrywanie miasta w mleko ponoszą wyłącznie nie rolnicy, którzy niebale spełniają swe obowiązki. Obecny stan rzeczy pobudził władze do zajęcia się tą sprawą. Już ukazało się zarządzenie polecające organom samorządowym niezwłocznie zorganizowanie zbiorowych dostaw mleka, oraz zastraszające sankcje karne w stosunku do niew pełniących dostaw. Zarządzenie to niewątpliwie przyczyni się do usprawnienia dostaw.

Oprócz tego znaczna część winy spada na zrozumiałe w okresie wojennym trudności transportowe. W następnym jesieni z wielu miejscowości dowóz mleka ustał zupełnie. Oprócz tego jakość mleka jeszcze wiele cierpi na tym, że znaczna część mleczarni musz magazynować mleko z powodu braku środków transportowych, a nie posiada odpowiednich po temu urządzeń, jak np. pasteryzatorów i chłodzi. Wszelkie te przyczyny składają się na to, że ludność miasta Włna nie otrzymuje tyle mleka, ile przewidują zarządzenia organów, kierujących aprozacją. (1)

Giraud przyznaje się że jego szefem jest Roosevelt

GENEWA. Reuter donosi o rozkazie dziennym generała Giraud'a, w którym to rozkazie powiada on, że prezydent Roosevelt prosił go o złożenie oddziału, pozostającym pod jego dowództwem, na jenszych życzeń Stanów Zjednoczo-

nym. W swojej odpowiedzi zapewnił Giraud, że „tradycyj na przyjaźń między Stanami Zjednoczonymi a Francją i współpraca z naszymi sprzymierzeńcami musz doprowadzić do zwycięstwa“.

może zamiast Vivekananda bogini Kali wślizgnęła się niezauważenie do Stanów Zjednoczonych?

W Kalkucie jest wiele gazet. Pod wieczór leżą one wszędzie potargane po ulicach. Potem trochę tego zbierają Hindusi na posłanie w nocnym legowisku na ulicy. Resztę zbiera święte bydło, które zdaje się to zawierające celulozę pożywnie mimo złośliwej wydrukowanej treści dobrze trawi. Redaktorzy tych gazet odkryli w sobie historyczną zwięk, która w każdym razie sięga aż do współczesności. Tłumaczą oni udrczonemu Hindusowi, dlaczego nie powodzi mu się lepiej. Winę mianowicie ponoszają Niemcy, co można udowodnić naukowo: wynaleźli oni farby anilinoe, aby zadać śmiertelny cios bengalskiej roślinie indygo. Wynaleźli bunc i zatrzymali sączenie się drzew kauczukowych w Indiach. Wynudkowali wistwę i pozostawili bawełnę indyjską na pastwę wichrów. Zniszczyli indyjską trzcinę cukrową przy pomocy sacharyny. Obecnie brak tylko jeszcze, by niemiecka herbata z ziół leśnych i jaskowych wysuszyła ogrody herbaciane w Assam i Północnej Bengali, a Indie zostaną zrujnowane.

Gdy wybuchła obecna wojna, brytyjska administracja wojskowa wykupywała niemieckie preparaty przeciwko malarii, atebrin i plasmochin — nie mówiac o innych lekarsztwach tropikalnych — o ile nie wykupiły ich już podczas „runu“ na apteki osoby cywilne. Atebrin dawano tylko żołnierzom brytyjskim. Hindusi otrzymywali chininę. Atebrin bowiem działa zbyt pewnie, a „malaria jest cennym i naturalnym elementem ludzkiej selekcji“ jak zapewniał mnie pewien brytyjski lekarz wojskowy. Lecz w przeciwnie do tego krańcowego poglądu rozwinęło się w Kalkucie centrum tropikalnej medycyny w Indiach, boć naturalna selekcja nie oszczędzała też i Europejczyków.

Hans Leuenberger (Völkischer Beobachter Nr. 357).

Opinia prasy włoskiej o możliwościach Japonii

MEDIOLAN. (DNB). W „Popolo d'Italia“ poświęca się dużo uwagi ostatnim mówom japońskiego prezesa ministrów Tojo oraz ministra marynarki japońskiej Szimady. Stwierdziwszy różnicę pomiędzy słunkowo małymi stratami japońskimi, a ustalonymi przez ministerstwo marynarki japońskiej wysokimi stratami floty wojennej amerykańskiej, które wynoszą 38% łącznego tonażu północno-amerykańskich, angielskich i holenderskich sił morskich i mając na uwadze ciężkie uszkodzenia większości jednostek floty przeciwnika, przypisuje autor artykułu Appellius ten sukces Japonii — jej strategii, odmiennej od taktyki Amerykanów. W związku z tym przypomnia Appellius zdanie znanego generała japońskiego Terauchi z roku 1938: „W przyszłej wojnie armia japońska nie będzie narazona na bohaterkie, a zbędne hekatombie w rodzaju Portu Arthura, kiedy to w ciągu 48 godzin padło 40.000 żołnierzy japońskich“. Gdyby nawet Ameryka Północna usilnie budowała statki wojenne, to nie należy zapominać, że Japo-

ność budowania statków wojennych, a mianowicie nie tylko budowy ich w stoczniach, których nie można uszkodzić i które przeważnie są nieznanymi przeciwnikowi, a znajdują się w kraju macierzystym, lecz jeszcze i poza jego granicami we wszystkich stoczniach, zebranych Anglikom, Amerykanom i Holendrom.

Z treści przemówienia Tojo Appellius podkreśla, że prezes ministrów Japonii bynajmniej nie lekceważy wysiłków angielsko-amerykańskich, ani nie lekceważy wysiłków niemieckojęzycznego, ogłoszoną w związku ze spotkaniem Wodza Niemiec z ministrem włoskim Ciano. Obydwa te oświadczenia są spełnione tym samym duchem: zdecydowaną wolą mocarstw paktu trzech osiągnąć zwycięstwo za wszelką cenę.

W okresie od 1939 do 1942 r. atakowały mocarstwa paktu trzech, a Anglicy, bolszewicy i Amerykanie bronili się. Obecnie atakują Anglicy, Amerykanie i bolszewicy, a to dla tego, że nie mogą inaczej postępować, nie chcąc tkwić biernie w porażkach. Pakt trzech dumnie stawia czoło temu atakowi i spokojnie przygotowuje przeciuderzenie. W końcu Appellius mówi, że tajemnica zwycięstwa polega na zrozumieniu sytuacji i w umiejętności powiedzenia ostatniego słowa.

skich okręgów Indii. To też krókiem odbywały się stad wyprawy zdobywcze w kierunku północnym, północno-zachodnim i północno-wschodnim. Również francuska osada Chandernagere powyżej Kalkuty nie rozstrzygnęła rozgrywkę na korzyść Francuzów. Dzisiaj miasto to stało się siedzibą jaskini gry, w której bogaci kupcy z Kalkuty — na uboczu od surowej moralności swych władz — szukają rozrywek, w czym znalazły odpowiednik „tawarzystwie“ stosunki Londyn — Paryż doby przedwojennej.

Obraz Kalkuty przypomina angielskie miasta portowe i przemysłowe, tylko że w nie zliczonych dzielnicach robotniczych masy hinduskie pędzą żywot na granicy tego i tamtego świata. Ci ludzie mają przynajmniej własną strzechę nad głową. Istnieje jeszcze rodzaj czegoś niższego aniżeli pod ludzie. Ludzie tej kategorii śpią całkiem na prostu jak psy bezdomne na ulicach. Kiedy rankiem otwierałem drzwi, spoglądałem najpierw ostrożnie przez szparę od drzwi. Łatwo bowiem zdarzyć się mogło, iż mogłem zranić śpiącego Hindusa. Przez to jednak zdradziłem się wobec Anglików w kolonii w każdym razie jako „dziwak“. Względy okazywane tym biednym Hindusom działają na nich tak przerażająco, że skłonni są oni oczywiście znowu z nich korzystać. I tak następnego dnia spało przed moimi drzwiami pół tuzina ludzi, czekając na łagodne obudzenie...

Nie tylko w nocy śpi się na ulicach i chodnikach. Kiedy niemilosierne słońce praży asfalt a domy ostre rzucają cienie, wyciągają się w tym cieniu zaledwie odziane ciemne postacie Hindusów. Są to ludzie, których brytyjska statystyka socjalna w Kalkucie zalicza do „bezrobotnych“ albo „posiadających nieokreślone zajęcia“. Gdy się jechało po wzrotem przez miasto, to wciąż trzeba się było kłopotać o to, by odróżnić czarne, daleko na ulicę wysunięte nogi od również czarnego cienia czarnego asfaltu. Ze Anglicy mniej na to zważali, świadczyli lapidarnie, trzywierszowe wzmianki w prasie codziennej, ogłoszane w rubryce „Men driver over“ i w najlepszym wypadku donoszące o pojamyanych goleniach.

W Kalkucie jest więcej aniżeli w Bombaju angielskich policjantów, którzy stoją w swoich śnieżnobiałych mundurach i białych hełmach tropikalnych na wszystkich ważnych skrzyżowaniach ulic i głównie zajęci są popędzaniem

rozgami zbyt powolnych Hindusów. Kiedy czasami przebierze się miara tych różeg, przez prasę światową przewijają się zwykłe komunikaty o strajkach i powstaniach wśród półmilionowej rzeszy robotniczej Kalkuty.

Lecz w oczach zatwardziałego kupiectwa są to cechy duży hinduskiej. Lawirowanie między życiem a śmiercią tropikalną czyni człowieka nieczułym. Pijąc herbatę byłem świadkiem charakterystycznej krótkiej rozmowy: „Halo Jimmy! W złym humorze?“ woła wchodzący właśnie gość do pewnego mężczyzny, siedzącego w rogu. „Nasz przyjaciół John zmarł na malarię“ odpowiada ten krótko. „Ach tak! Wypije pan jeszcze jeden kieliszek whisky panie Williams?“ To było wszystko, co miał do powiedzenia. Ani słowem nie wspomniano więcej o przyjacielu, którego pogrzebano między korzeniami palm.

„Ale przecież nie jesteśmy tak surowi w stosunku do Hindusów, jak oni sami między sobą?“ powiadają wszyscy kupcy-cudzoziemcy w Kalkucie. Jest w tym coś prawdziwe. Lecz fałszywie postawiono samo zagadnienie. Istnieje przecie pewne warunki socjalne, które umożliwiają dopiero człowiekowi być „dobrym“ w najszerszym rozumieniu tego słowa względem bliźnich. „Czy chce pan zobaczyć świątynię bogini Kali?“ — pytają każdego nowego przybysza. Można tam zobaczyć, jak Hindusi przed wizerunkiem krwawej bogini zabijają kozy, składają ofiary, że aż krew tryska. Dawniej ofiarowywano tej małżonce boga zniszczenia i tworzenia, Siwy, ludzi, których w okrutny sposób kałowano ponieważ Kali „zachowa to w przyjemnych wspomnieniach przez tysiąc lat“. W ten sposób krwią-usymbalizowano zniszczenie i tworzenie. Ma to działać wychowawczo na masy robotnicze, które w porozumieniu z tym symbolem mogą przecieć jeszcze jak kość po ludzku żyć... Niedaleko tej świątyni kazała pewna Amerykanka wybudować wielką świątynię na cześć Vivekananda, przez co neohinduizm powiększył ilość sekt amerykańskich w Stanach Zjednoczonych, powrócił na uswieconą ziemię hinduską. Lub

De Gaulle ma odwiedzić Roosevelta

LIZBONA. Prezydent Roosevelt we śróde podał do wiadomości, jakoby oczekuje odwiedzin de Gaulle'a, jednak nie może określić kiedy to nastąpi. We śróde odbył Roosevelt konferencję z delegacją, przybyłą od generała Giraud'a.

Od czasu misji generała Fitzgeralda do Francuskiej Afryki Zachodniej odjeżdżają już druga większa misja wojskowa. Przybyła ona samolotem wprost ze Stanów Zjednoczonych, znajduje się ona pod dowództwem pewnego wiceadmirała i w skład jej wchodzi projekt współpracy z władzami wojskowymi. Na pierwszym planie jest sprawa zutkowania lotnisk Francuskiej Afryki Zachodniej dla potrzeb Ameryki Północnej.

Krwawy dług Anglii

VICHY. Według wiadomości urzędowych, w ciągu tylko 8 miesięcy roku 1942 wskutek angielskich ataków powietrznych na miasta francuskie zabito albo raniono 4722

Demokraci krykują Roosevelta

LIZBONA. Jak się zdaje, zarządzenia Roosevelta w polityce wewnętrznej co raz bardziej napotykają na sprzeciw kongresu. Jak donoszą z dobrze poinformowanych kół W szynngtonu, nie tylko republikanie, lecz również i członkowie partii demokratycznej krytykują samowładny kierunek postępowania prezydenta. Szczególnie wielkie niezadowolenie w sferach kongresu wywołały zmiany, jakie Roosevelt dokonał w życiu gospodarczym. Prezydentowi zarzucają zbyt samowładne wykorzystywanie pełnomocnictw przeciwnafacyjnych. Do tego jeszcze dochodzi okoliczność, że Roosevelt bez zgody izby poselskiej ustalił stopień najwyższych dochodów na 25.000 dolarów rocznie, — zarządzenie uderzające w plutokratów, posiadających milio-

Demokraci krykują Roosevelta

LIZBONA. Jak się zdaje, zarządzenia Roosevelta w polityce wewnętrznej co raz bardziej napotykają na sprzeciw kongresu. Jak donoszą z dobrze poinformowanych kół W szynngtonu, nie tylko republikanie, lecz również i członkowie partii demokratycznej krytykują samowładny kierunek postępowania prezydenta. Szczególnie wielkie niezadowolenie w sferach kongresu wywołały zmiany, jakie Roosevelt dokonał w życiu gospodarczym. Prezydentowi zarzucają zbyt samowładne wykorzystywanie pełnomocnictw przeciwnafacyjnych. Do tego jeszcze dochodzi okoliczność, że Roosevelt bez zgody izby poselskiej ustalił stopień najwyższych dochodów na 25.000 dolarów rocznie, — zarządzenie uderzające w plutokratów, posiadających milio-

